

**Materiały dla nauczycieli wspierające pracę
z uczniem zdolnym w edukacji wczesnoszkolnej**

Dyktanda z ćwiczeniami

**Elżbieta Wild
Małgorzata Stenka-Kozłowska**

Słupsk, 2014

Wybór, opracowanie: **Elżbieta Wild i Małgorzata Stenka-Kozłowska**

Skład komputerowy: **Iwona Poźniak**

Korekta: **Iwona Poźniak**

Prawa autorskie zastrzeżone

Wydawnictwo: ODN w Słupsku 2014 r.

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku

**Materiały dla nauczycieli wspierające pracę
z uczniem zdolnym w edukacji wczesnoszkolnej**

Dyktanda z ćwiczeniami

**Elżbieta Wild
Małgorzata Stenka-Kozłowska**

Słupsk, 2014

Spis treści

Wstęp.....	
O czym warto pamiętać ucząc ortografii?.....	
Rodzaje ćwiczeń ortograficznych	
Dyktanda i ćwiczenia ortograficzne:	
1. Wiosna.....	
2. Uczniowskie hobby.....	
3. Przygotowania do wyjazdu.....	
4. List do Tomka.....	
5. Pomysł dzieci z klasy trzeciej.....	
6. Marzenia o wycieczce.....	
7. Wycieczka.....	
8. Zima.....	
9. Marzenia o wakacjach.....	
10. Wycieczka w góry.....	
Wierszyki, rymowanki i zagadki ortograficzne tworzone z udziałem uczniów.....	
Słowniczek.....	
Literatura.....	

Wstęp

Praca z uczniem zdolnym stanowi istotny element strategii oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej i jest przedmiotem szczególnego zainteresowania każdego nauczyciela. Celem niniejszego opracowania jest wsparcie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w pracy z uczniem uzdolnionym, w zakresie kształcenie umiejętności ortograficznych. Książeczka zawiera wybrane teksty dyktand, przeprowadzonych podczas konkursów powiatowych i gminnych w latach 2002-2012 oraz przykładowe ćwiczenia ułatwiające przygotowanie uczniów do konkursów ortograficznych.

W pierwszym rozdziale zamieszczono przydatne informacje na temat rodzajów ćwiczeń ortograficznych. W kolejnym przedstawiono wyżej wspomniane dyktanda wraz z różnorodnymi zadaniami z zakresu zawartego w nich materiału słownikowego. Ponadto w publikacji z są propozycje wierszyków, zagadek i rymowanek ortograficznych.

Publikacja zawiera przykłady dyktand i ćwiczeń, które mogą stanowić nie tylko metodyczne wsparcie, ale także być źródłem inspirowania dla nauczycieli do stosowania i tworzenia własnych, różnorodnych ćwiczeń, kształtujących poprawność ortograficzną uczniów.

1. O czym warto pamiętać ucząc ortografii?

Podstawowym zadaniem szkoły jest nauczenie poprawnego pisania i mówienia. Nie da się oddzielić procesu nauczania poprawnego pisania bez kształtowania umiejętności i wyposażania w wiedzę z zakresu ortografii. Realizacja celów w tym zakresie wymaga od nauczyciela systematycznej i intensywnej pracy z uczniem już w klasie pierwszej. Przystępując do realizacji tego zadania, nauczyciel powinien ustalić zakres wyrazów i częstotliwość przeprowadzanych ćwiczeń. Należy również zwrócić uwagę, aby wprowadzane wyrazy z trudnością ortograficzną były podane w czasie zajęć, zgodnie z realizowaną tematyką lekcji. Dotyczy to także przeprowadzanych dyktand, czy pisania z pamięci oraz ze słuchu.

Realizacja zadań związanych z kształtowaniem umiejętności poprawnego ortograficznie pisania jest utrudniona wieloma czynnikami. W podstawie programowej nie sprecyzowano szczegółowych wymagań w zakresie rodzajów ćwiczeń ortograficznych i zasobu słownictwa. Na lekcjach nie poświęca się odpowiednio potrzebnego czasu na to, by w formie rebusów, krzyżówek, wierszyków, rymowanek, tekstów z lukami efektywnie utrwałać z dziećmi pisownię wprowadzonych na lekcji wyrazów. Występuje też zjawisko niekontrolowanego pisania, co doprowadza do utrwalania błędów. Także w podręcznikach nie ma odpowiedniej liczby ćwiczeń wdrażających i utrwalających zapis wprowadzanych wyrazów z trudnościami ortograficznymi. Najczęściej nauczyciel sam kreuje i organizuje dodatkowe ćwiczenia, które nie zawsze są związane z tematyką realizowanego ośrodka dziennego.

W celu poprawności planowania i prowadzenia ćwiczeń ortograficznych, nauczyciel powinien przede wszystkim zwrócić uwagę, aby materiał ortograficzny był prezentowany uczniom kilka razy podczas przepisywania i pisania z pamięci oraz podczas pisania ze słuchu, jako ćwiczenie utrwalające ten sam zasób słownictwa. Oczywiście liczba ćwiczeń ortograficznych powinna być zależna od stopnia trudności wprowadzanych wyrazów i poziomu klasy.

2. Rodzaje ćwiczeń ortograficznych

Aby nauczanie ortografii w klasach I-III było skuteczne, nauczyciel powinien stosować różne rodzaje ćwiczeń:

- przepisywanie,
- pisanie z pamięci,
- pisanie ze słuchu.

Powinny to być ćwiczenia:

- wprowadzające,
- utrwalające,
- sprawdzające,
- pisanie z komentowaniem
- dyktanda twórcze.

W edukacji wczesnoszkolnej podstawowym ćwiczeniem ortograficznym jest przepisywanie. Stosując tę formę, nauczyciel powinien sprawdzić, czy uczniowie rozumieją przepisywany tekst i zastosować urozmaicony sposób przepisywania np. tekst z lukami wraz ze słowniczką znajdującym się na tablicy lub indywidualnym, dostarczonym każdego ucznia.

Kolejną formą ćwiczenia jest pisanie z pamięci. W tym ćwiczeniu należy zwrócić uwagę na rodzaj trudności w pisaniu poszczególnych wyrazów, które były wprowadzane na poprzednich zajęciach. Przy stosowaniu pisania z pamięci należy pamiętać o odczytaniu i analizie tekstu, zwróceniu uwagi na wyrazy z trudnością ortograficzną, a następnie ponownym przeczytaniu tekstu. Podczas pisania z pamięci uczniowie obserwują zdania napisane na tablicy i dopiero wtedy piszą je z pamięci. Po napisaniu, sprawdzają poprawność zapisanego tekstu.

Inną formą pracy jest pisanie ze słuchu, które polega na pisaniu pod dyktando. Wyróżnia się dyktanda:

- wprowadzające nowy materiał ortograficzny,
- utrwalające
- sprawdzające.

Dyktando wprowadzające może zawierać tylko jeden rodzaj trudności. Pozostałe wyrazy powinny być dla ucznia znane i opanowane. Dyktando utrwalające może obejmować kilka lub jedną regułę ortograficzną. Należy pamiętać, że nie wolno stosować oceny przy dyktandzie wprowadzającym i utrwalającym. Nauczyciel powinien ocenić staranność pisma i czy uczeń dokonał poprawy wyrazów lub zdań, w których zrobił błędy.

Podczas przeprowadzania dyktand sprawdzających materiał ortograficzny należy zwracać uwagę tylko o te wyrazy, które były opracowane i utrwalone poprzez różnorodne ćwiczenia. Nie wolno wprowadzać wyrazów, które nie są znane dziecku. Po przeprowadzeniu dyktanda warto jeszcze raz przedstawić i wyjaśnić uczniom zapis trudnych wyrazów.

W edukacji wczesnoszkolnej należy wykorzystywać pisanie z komentowaniem, które polega na dyktowaniu tekstu przez nauczyciela wraz z analizą ortograficzną tekstu przez wybranych uczniów. Polega to na tym, że nauczyciel dyktuje kolejno zdania, a chętny lub wyznaczony przez nauczyciela uczeń komentuje zapis wyrazów i dyktuje kolegom zdanie. Dyktando twórcze jest dużo trudniejszą formą, bo uczeń wykazuje się nie tylko znajomością ortograficzną, ale też umiejętnością ćwiczeń stylistycznych. Dlatego dobrze jest takie ćwiczenie wprowadzić dopiero w klasie trzeciej, kiedy uczeń będzie miał duży zasób wiedzy ortograficznej.

3. Dyktanda i ćwiczenia ortograficzne

Dyktando 1.

Wiosna

Już wiosna. Dni są coraz dłuższe, a noce krótsze. Zwierzęta obudziły się z zimowego snu. Przyleciały pierwsze ptaki takie jak: bociany, skowronki, żurawie. Jaskółki wiją gniazda pod dachami domów i strzechami. Zbierają źdźbła trawy, słomy, aby ich dzieciom było wygodnie.

Kwitnie trawa, pąki pojawiają się na drzewach. Dzieci radują się, że mogą dłużej bawić się na podwórku. Zakładają lżejsze ubrania, ponieważ słońce mocniej grzeje. Na termometrze jest piętnaście stopni Celsjusza. Hania i Grześ byli z rodzicami w ogródku pielic grządki. Zasadzili cebulę, marchewkę i rzodkiewkę. Józek i Hubert posadzili w lesie sadzonki małych drzew.

Pani Elżbieta wraz z rodzicami planuje wycieczkę do Krakowa. Uczniowie już od września zbierali pieniądze. Zebrano osiemset pięćdziesiąt sześć złotych. Część pieniędzy przeznaczą na zakup biletów autobusowych, a pozostałą kwotę na kupno termosów i produktów spożywczych na podróż. Pan wójt z gminy Damnica dofinansuje dzieciom wspólną wycieczkę. Wszyscy liczą dni do zakończenia roku szkolnego i oczekują wakacji.

Słowniczek:

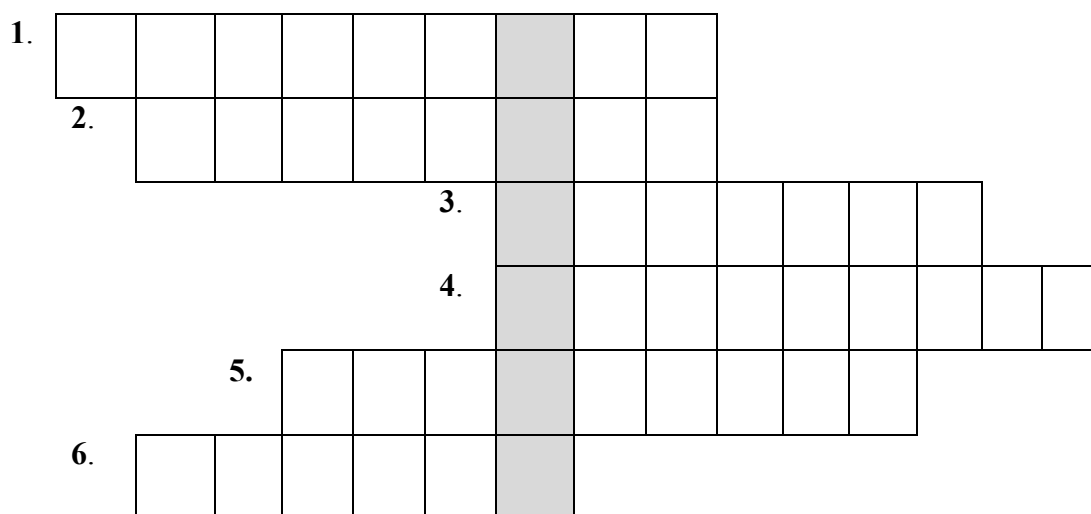
dłuższe, krótsze, zwierzęta, przyleciały, żuraw, jaskółka, strzecha, źdźbła, pąki, drzewa, podwórko, lżejsze, grzeje, termometrze, piętnaście, Celsjusza, Hania, Grześ, ogródek, grządki, cebula, marchewka, rzodkiewka, Józek, Hubert, Elżbieta, wrzesień, pieniądze, pięćdziesiąt, sześć, spożywcze, podróż, wójt, wspólne, ponieważ, słońce
--

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 1

1. Wyrazy z lukami

dłu...sze, kr...tsze, zwie...ęta, p...yleciały, ź...bła, p...ki, d...ewa, podw...rko, jask...łka, ...uraw, st...e...a, l...ejsze, g...eje, termomet...e, pi...tnaście, Cel...jusza, ...ania, G...eś, ogr...dek, g...ądki, ceb...ła, mar...e...ka, ...odkiewka, J...zek, ...ubert, El...bieta, w...esień, pieni...dze, pię...dziesiąt, sze...ć, spo...ywcze, podr...ż, w...jt, wsp...lne, poniewa..., sło...ce

2. Rozwiąż krzyżówkę.

1. Poprawia wzrok i kolor cery.
2. Miesiąc początku roku szkolnego.
3. Mały ogród.
4. Sklep, w którym kupujesz chleb, mąkę i cukier.
5. Płacisz nimi za zakupy.
6. Zwykle gubią liście jesienią.

3. Utwórz liczbę mnogą do podanych wyrazów:

- marchewka – .....
- termometr – .....
- cebula – .....
- grządka – .....
- ogród – .....
- podróż – .....

Dyktando 2.

Uczniowskie hobby

Uczniowie mojej klasy mają różne zainteresowania. Pięciu chłopców pasjonuje się sportem. Całe popołudnia spędzają na boisku szkolnym. Wiosną, latem i wczesną jesienią grają w siatkówkę lub piłkę nożną. Uprawiają też biegi, skok w dal oraz skok wzwyż. Zimą jeżdżą na łyżwach i grają w hokeja.

Jurek uwielbia grę w piłkę nożną. Ogląda wszystkie mecze w telewizji. W rozgrywkach klas trzecich strzelił pięć goli i został królem strzelców turnieju.

Tadeusz, Hubert i Józef należą do kółka przyrodniczego. Wiosną i latem dbają o szkolny ogródek, w którym rosną różnobarwne kwiaty: żonkile, tulipany, bratki, konwalie i hiacynty. Natomiast zimą przygotowują pożywienie dla skrzydlatych przyjaciół. Pomagają ptakom przetrwać tę trudną dla nich porę roku. Hubert również w domu rozwija swoje zainteresowania. Hoduje trzy króliki, żółwia, różnokolorową papuzkę i małego chomika.

Dziewczynki mają inne zainteresowania. Bożenka i Hania zbiera różne przedmioty, takie jak pocztówki, znaczki, małe muszelki i pluszowe maskotki. Elżbieta i Grażynka należą do drużyny harcerskiej. W wakacje pojadą na obóz w Tatry. Zamieszkają w góralskiej chacie na stoku góry. Zobaczą górali w pięknych strojach i zielone hale. Justynka i Grażynka kochają muzykę. Marzą, aby razem wystąpić na wielkim koncercie. Trudno znaleźć w naszej klasie kogoś, kto nie potrafi pokonać nudy. Dlatego moje koleżanki i koledzy zwyciężają we wszystkich konkursach.

Słowniczek:

różne, popołudnia, siatkówka, wzwyż, jeżdżą, łyżwy, hokej, pięć, król, Józef, Tadeusz, Hubert, kółka, ogródek, różnobarwne, żonkile, tulipany, konwalie, hiacynty, pożywienie, przyjaciół, również, hoduje, żółwie, papuzka, króliki, chomik, żółte, rude, Elżbieta, Hania, przedmioty, pocztówki, Justynka, pluszowe, Helenka, drużyna, harcerska, obóz, góry, górale, hale, juhasi, chata, Grażynka, Bożenka, koleżanka, kochają, zwyciężają, muszelki, znaleźć

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 2

1. Wypisz z dyktanda co najmniej 5 wyrazów z „ż” i „ó”.

Wyrazy z „ż”	Wyrazy z „ó”

2. Wstaw brakującą literę

...łzbieta	...ózeł
...elenka	...adeusz
...rażynka	...ustynka
...ożenka	...ubert
...ania	...urek

3. Zapamiętaj.

*Jaka łatwa rymowanka,
gdy wielką literę samo „H” wpiszesz w imiona:*

Hubert, Halinka i Hanka.

4. Uporządkuj kolejność liter, a dowiesz się, o jakie kwiaty Tadeusz i Józef dbają w szkolnym ogródku.

P	A	N	U	T	I	L

E	Ż	O	L	K	I	N

E	K	W	I	L	E	N	O

H	Y	N	A	C	I	T

Dyktando 3.

Przygotowania do wyjazdu

Na dworze śliczny, wiosenny dzień. Uczniowie trzeciej klasy wkrótce wyjadą na obóz wędrowny. Zostało dwadzieścia dziewięć lub trzydzieści pięć dni. Po lekcjach siadają w kręgu wokół rozłożystego dębu, blisko szkoły i przydzielają wszystkim różne zadania. Na twarze prószy im żółty, puszysty pyłek z gałęzi leszczyny, która rośnie obok. W dali widać dojrzewające zboża: pszenicę, żyto, jęczmień i kukurydzę.

Katarzyna i Grażyna mają kupić dużo opakowań giętkich kredek, ołówki, pachnące gumki, cienkie pióra, temperówki, kątomierze. Hania zauważyła na najniższej półce w sklepie haftowane chusteczki, żółte pudełka, malutkie muszelki, miniaturowe króliki, różnokolorową papuzkę, rudego chomika, pluszaki i gumowe maskotki. Wszystko wrzuca do kosza na prezenty.

Chłopcy odłożyli już w sklepie spożywczym herbatę, słodkie bułki i placek drożdżowy. Warzywa i świeży chleb przywożone będą codziennie przez druha Jurka i drużynę harcerską po południu. Kucharzem będzie wujek Krzysia, który potrafi smażyć chrupiące placki. Sprzęt sportowy dostarczy wójt gminy. Dużo osób pasjonuje się sportem: skokiem w dal oraz wzwyż, gra w piłkę nożną i hokeja na trawie.

Wychowawczyni powiedziała, że spełniają się nasze marzenia. Jutro o wpół do szóstej rano zbiórka na dworcu autobusowym w Damnie.

Słowniczek:

śliczny, trzecia, wkrótce, obóz, trzydzieści, pięć, dwadzieścia, dziewięć, wokół, rozłożysty, dąb, różne, żółty, puszysty, zboża, żyto, jęczmień, kukurydza, Katarzyna, Grażyna, giętkie, kredki, ołówki, pachnące, gumki, cienkie, pióra, temperówki, kątomierze, Hania, zauważyć, najniższa, półka, haftowane, chusteczki, żółte, pudełka, malutkie, muszelki, miniaturowe, króliki, różnokolorowa, papuzka, rudy, chomik, pluszak, gumowe, prezenty, chłopcy, kupić, już, spożywczy, herbata, słodkie, bułki, drożdżowy, warzywa, świeży, chleb, przywożone, będą, druh, Jurek, drużyna, harcerska, południe, kucharz, wujek, Krzysiu, który, smażyć, chrupiące, sprzęt, wójt, dużo, osób, hokej, nożna, wzwyż, marzenia, jutro, w wpół do szóstej, zbiórka

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 3

1. Przystaw litery tak, by otrzymać nazwy zakupów:

r k e d k i

--	--	--	--	--	--

t e r p m e ó w k i

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

o w ł ó k i

--	--	--	--	--	--

r h b e a t a

--	--	--	--	--	--

m g u k i

--	--	--	--	--

l c h e b

--	--	--	--	--

p ó i r a

--	--	--	--	--

ł b u k i

--	--	--	--	--

2. Wpisz nazwy obrazków. W razie trudności, skorzystaj ze słowniczka pod dyktandem.

3. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami.

	k...charz	...erbata	
b...łka		...hle...	

Dyktando 4.

List do Tomka

Stupsk, 16 kwietnia 2013 r.

Drogi Tomku!

Na dworze śliczny, wiosenny dzień. Wkrótce wyjadę na obóz wędrowny. Do końca roku zostało dwadzieścia dziewięć dni. Nasza wychowawczyni powiedziała, że będziemy pisać dyktando i spełnią się jej marzenia o zajęciu przez nas pierwszego miejsca na konkursie ortograficznym. Uważa, że jesteśmy dobrze przygotowani. Od dziewięciu lat nie było w naszej szkole laureata. Ciężko pracujemy. Codziennie ćwiczymy pisownię różnych wyrazów z trudnościami ortograficznymi, takich jak: pszenica, pszczoła, ołówek, pióro, rzeka, rzodkiewka, gumka, chusteczki, zbiórka, pięć sześć itp.

Pani obiecała, że po konkursie wszyscy pójdziemy na mrożoną herbatkę i ciastko drożdżowe. Wolałbym dostać prezent jako nagrodę. Widziałem w sklepie zoologicznym miniaturowe króliczki i chomiki. Wujek kupił mi książkę o hodowli zwierząt z informacjami, w jaki sposób powinno się nimi opiekować. Po powrocie z dożu miałbym swoich przyjaciół, z którymi spędzałbym miłe popołudnia wśród lasów i łąk w mojej miejscowości.

Mam nadzieję, że przynajmniej lato będzie ciepłe, bo wiosenne słońce w tym roku słabo grzeje. U nas drzewa i kwiaty jeszcze mają pąki. Nie widać świeżej trawki, nie słychać rechotu żab nad stawami. Tęsknię za wakacjami.

Pozdrawiam.

Maciek

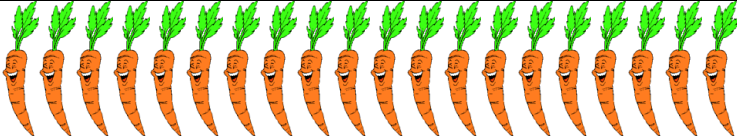

Słowniczek

śliczny, wkrótce, obóz, dwadzieścia, dziewięć, marzenia, uważać, pięć, sześć, dobrze, różne, pszenica, pszczoła, ołówek, pióro, rzeka, rzodkiewka, gumka, chusteczki, zbiórka, ciężko, mrożona, herbatka, drożdżowe, prezent, miniaturowe, króliczki, chomik, wujek, książka, hodowla, popołudnie, wśród, przynajmniej, grzeje, drzewa, pąki, świeże, trawka, kwiaty, rechot, żaba, słońce

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 4

1. Policz i wpisz za pomocą słowa właściwą dla obrazka liczbę.

2. Napisz poprawnie wyrazy.

 <p>pi.....ro</p> <p>.....</p>	 <p>g.....mka</p> <p>.....</p>
 <p>oł.....wek</p> <p>.....</p>	 <p>ksią.....ki</p> <p>.....</p>

3. Uzupełnij wyrazy tekstu z dyktanda.

Drogi Tomku!

Na dworze ...liczny, wiosenny dzień. Wkr...tce wyjadę na ob...z wędrowni. Do końca roku zostało dwadzie...cia dziewięć dni. Nasza wychowawczyni powiedziała, że będziemy pisać dyktando i spełnią się jej ma...enia o zajęciu pierwszego miejsca na konkursie ortograficznym. Uwa...a, że jesteśmy dobrze przygotowani. Od dziewi...ciu lat nie było w naszej szkole laureata. Cię...ko pracujemy. Codziennie ćwiczymy pisownię ró...nych wyrazów z trudnościami ortograficznymi takich jak: p...enica, p...czoła, oł...wek, pi...ro, ...eka, ...odkiewka, g...mka, ch...steczki, zbi...rka, pi...ć, sze...ć itp.

Pani obiecała, że po konkursie wszyscy pójdziemy na mro...oną ...erbatkę i ciastko dro...dżowe. Wolałbym dostać preze...t jako nagrodę. Widziałem w sklepie zoologicznym miniat...rowe kr...liczki i ...omiki. W...jek kupił mi książ...kę o ...odowli zwierząt z informacjami, w jaki sposób powinno się nimi opiekować. Po powrocie z obozu miałbym swoich przyjaciół, z którymi spędzałbym miłe popoł...dnia wśr...d lasów i łąk w mojej miejscowości.

Mam nadzieję, że lato będzie ciepłe, bo wiosenne sło...ce w tym roku słabo g...je. U nas d...ewa i k...iaty jeszcze mają p...ki. Nie widać świe...ej tra...ki, nie słycać re...otu ...ab nad stawami. Tęsknię za wakacjami.

Pozdrawiam.

Maciek

4. Sprawdź ze słowniczkiem poprawność uzupełnionych wyrazów w dyktandzie:

śliczny, wkrótce, obóz, dwadzieścia, dziewięć, marzenia, uważać, pięć, sześć, dobrze, różne, pszenica, pszczoła, ołówek, pióro, rzeka, rzodkiewka, gumka, chusteczki, zbiórka, ciężko, mrożona, herbatka, drożdżowe, prezent, miniaturowe, króliczki, chomik, wujek, książka, hodowla, popołudnie, wśród, grzeje, drzewa, pąki, świeże, trawka, kwiaty, rehot, żaba, słońce
---

Dyktando 5.

Pomysł dzieci z klasy trzeciej

Uczniowie klasy trzeciej w Głobinie podjęli decyzję o udzielaniu pomocy swoim rówieśnikom z Afryki. Zorganizowali wraz z rodzicami zbiórkę odzieży i pieniędzy. Za uzbierane fundusze kupią swoim kolegom i koleżankom książki, piórniki, ołówki, długopisy i tornistry.

Uzgodnili z panią dyrektorką Szkoły Podstawowej w Głobinie, że w godzinach popołudniowych, od szesnastej trzydzieści pięć do osiemnastej pięćdziesiąt sześć, będą trwały dyżury uczniów na terenie szkoły. W czasie tych dyżurów, w wyznaczonym pomieszczeniu, uczniowie będą zbierać odzież i układać ją w kartony wraz z opisem poszczególnych darów. Segregowanie odzieży oraz opisy przyborów szkolnych mają ułatwić rozpakowanie paczek ich przyjaciołom z daleko położonej na innym kontynencie szkoły.

Pomysł uczniów przychylnie został przyjęty przez wójta gminy Słupsk.

Słowniczek

Głobino, trzeci, rówieśnik, Afryka, zbiórka, podjęli, odzież, pieniądze, fundusze, kupić, swoim, koleżanka, książki, piórniki, ołówki, długopisy, dyrektor, Szkoły Podstawowej w Głobinie, popołudniowe, szesnaście, trzydzieści, pięć, osiemnaście, pięćdziesiąt, sześć, dyżurów, poszczególne, darów, przyborów, przyjaciele, położenie, kontynent, uczniów, wójt, Słupsk
---

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 5

1. Wpisz daną liczbę słowami

5				
---	--	--	--	--

6					
---	--	--	--	--	--

30										
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

16									
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--

50										
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Wpisz podane wyrazy do tabeli: *odzież, książka, koleżanka*

							n		
			ą		ż				
			i						

3. Odszukaj i wypisz ukryte wyrazy: *dyżurów, ołówków, uczniów, darów, przyborów*

o	e	ł	ó	u	w	k	a	ó	w
e	d	y	a	ż	u	r	a	ó	w
p	o	r	z	y	b	k	o	ó	w
e	u	l	c	z	n	p	i	ó	w
d	a	n	c	e	t	c	r	ó	w

.....

.....

Dyktando 6.

Marzenia o wycieczce

Zbliża się koniec roku szkolnego. Uczniowie klas trzecich podjęli decyzję zorganizowania wycieczki. Dziewczęta proponowały wyjazd nad morze, a chłopcy do Krakowa lub Zakopanego. Różnice zdań dotyczyły nie tylko ustalenia miejsca spędzenia sześciu dni, ale również terminu wyjazdu.

Chłopcy marzyli o wędrówkach szlakami górskimi. Koniecznie chcieli zdobyć Rysy, najwyższy szczyt w Polsce. Pragnęli wejść na Grzebień Polski, by móc podziwiać wspaniałą panoramę polskich gór. Dyskutowali o odpowiednim obuwiu i sprzęcie sportowym. Na mapie Polski wyznaczali trasy swoich wędrówek oraz miejsca noclegów.

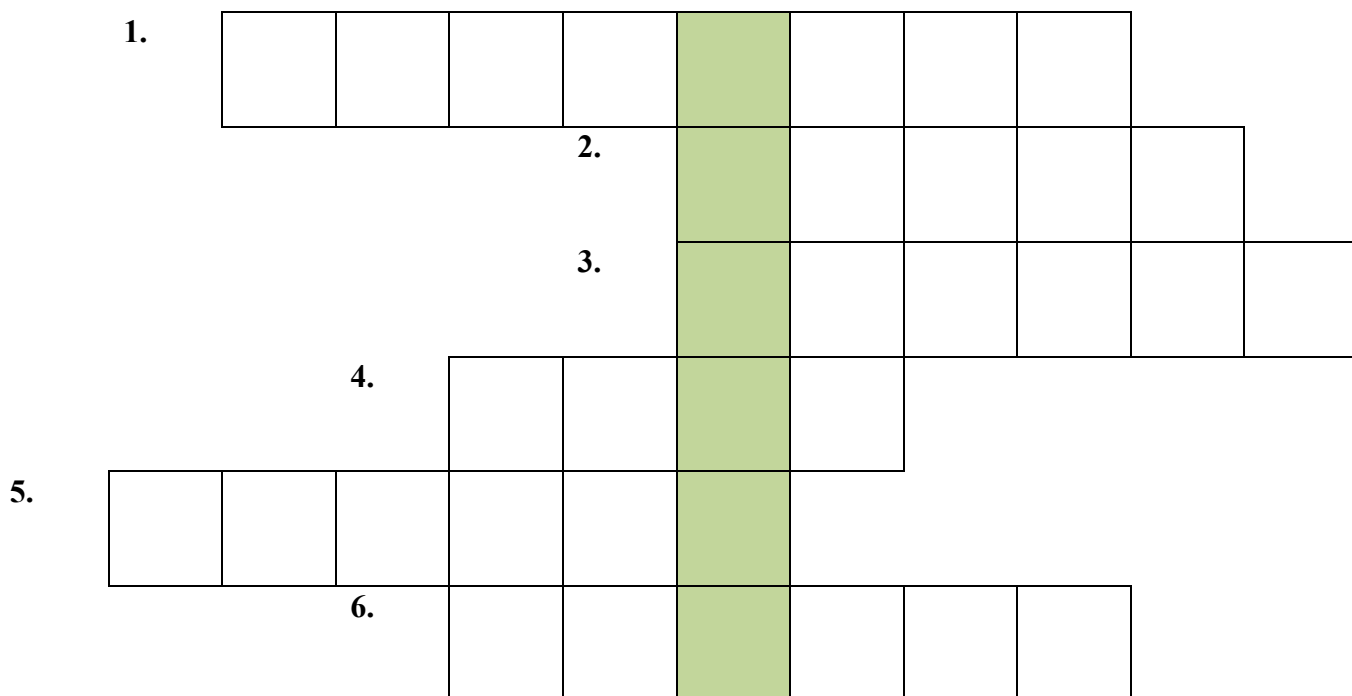
Dziewczęta nie zgadzały się z propozycjami kolegów. Marzyły o spacerach, kąpielach morskich i wygrzewaniu się na słońcu. Według dziewcząt koszty wycieczki byłyby niższe. Z powodu braku porozumienia do wycieczki nie doszło. Rodzice zorganizowali dzieciom bal, który odbył się w Lęborku. Uczniowie mają nadzieję, że do czasu ukończenia szkoły podstawowej spełnią się ich marzenia o wycieczce.

Słowniczek

zbliża, trzecich, podjęli, morze, chłopcy, Kraków, Zakopane, różnice, sześciu, chłopcy, również, marzyli, wędrówka, Rysy, Polska, Grzebień Polski, góry, najwyższy, obuwiu, sprzęt, wędrówka, kąpiel, słońce, wygrzewać się, niższe, który, Lębork
--

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 6

1. Rozwiąż krzyżówkę.

1. Polskie miasto, w którym odbywają się mistrzostwa w skokach narciarskich.
2. Miasto, w którym odbywa się festiwal piosenki polskiej.
3. Miasto na trasie Słupsk – Gdynia.
4. Najwyższy szczyt w Polsce.
5. Miasto nad Słupią.
6. Druga stolica Polski.

2. Zaznacz na mapie podane miasta: Zakopane, Słupsk, Lębork, Kraków, Opole, Warszawa.

3. O jakich zasadach pisowni jest mowa w wierszyku ortograficznym?

Ja, wielka litera, kłaniam Ci się nisko.
Napisz mnie, gdy piszesz imię i nazwisko.
Napisz mnie w tytule, po kropce mnie napisz,
bo jak nie napiszesz, powiem, że się gapisz.
Bo:

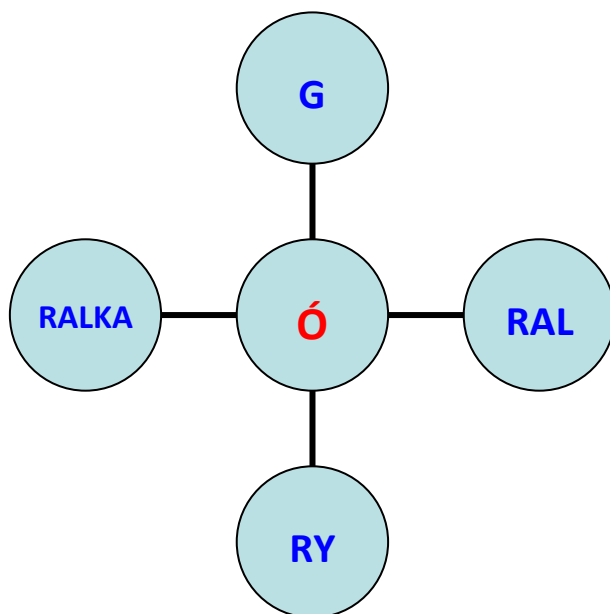
mają swe nazwy miasta,
mają morza głębokie,
kraje, maleńkie wioski,
rzeki i góry wysokie,
mają nazwy ulice,
nawet zaułki ciasne –
– pisane wielką literą,
bo to ich imię własne!

R. Pisarski

Odpowiedź:

.....
.....

4. Wypisz wyrazy z diagramu

_____
_____
_____
_____

Dyktando 7.

Wycieczka

Uczniowie klasy trzeciej ze Szkoły Podstawowej w Gdyni o godzinie dziewiątej wybrali się na wycieczkę.

Każdy był w dobrym humorze. Zabrali ze sobą chleb, bułki oraz kiełbaski na ognisko. Pani Małgorzata przygotowywała herbatę w termosach, a pan Kazimierz miał wszystko dostarczyć autokarem na miejsce. Zadaniem każdego zespołu było zaobserwowanie i napisanie „Co ciekawego w przyrodzie dzieje się wiosną?”. Bożenka i Hania zobaczyły jeża i wiewiórkę. Tadeusz, Maciek, Jurek i Józek ujrzeli przebiśniegi, pierwiosniki, zawilce i krokusy. Elżbieta zobaczyła dziuplę oraz pomnik przyrody. Pąki na drzewach i krzewach spostrzegł Michał. Hubert z Heniem słyszeli stukanie dzięcioła i świergot ptaków. Najpiękniejszy widok dla oczu dzieci stanowiły biegające po polach sarny.

Po długiej, wyczerpującej wycieczce usiedli przy ognisku i opowiadali o swoich wrażeniach i obserwacjach. Uczestnikom wyprawy dopisywał apetyt, dlatego też wszystkim smakowały pieczone kiełbaski.

Słowniczek

Małgorzata, Kazimierz, trzeci, humor, chleb, bułki, herbata, autokar, Bożenka, Hania, Tadeusz, każdy, jeż, wiewiórka, ujrzeć, Maciek, Jurek, Józek, Elżbieta, pąki, przebiśnieg, pierwiosnek, dziupla, krokusy, przyroda, drzewa, krzewy, spostrzec, Michał, Hubert, Henio, dzięcioł, wrażenia, wszystkim
---

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 7

1. Przystaw litery, by uzyskać nazwy imion. Wpisz w okienka.

a M a ł g r z a t o

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

z i m K a i e r z

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ż e n B o k a

--	--	--	--	--	--	--

z e k J ó

--	--	--	--	--

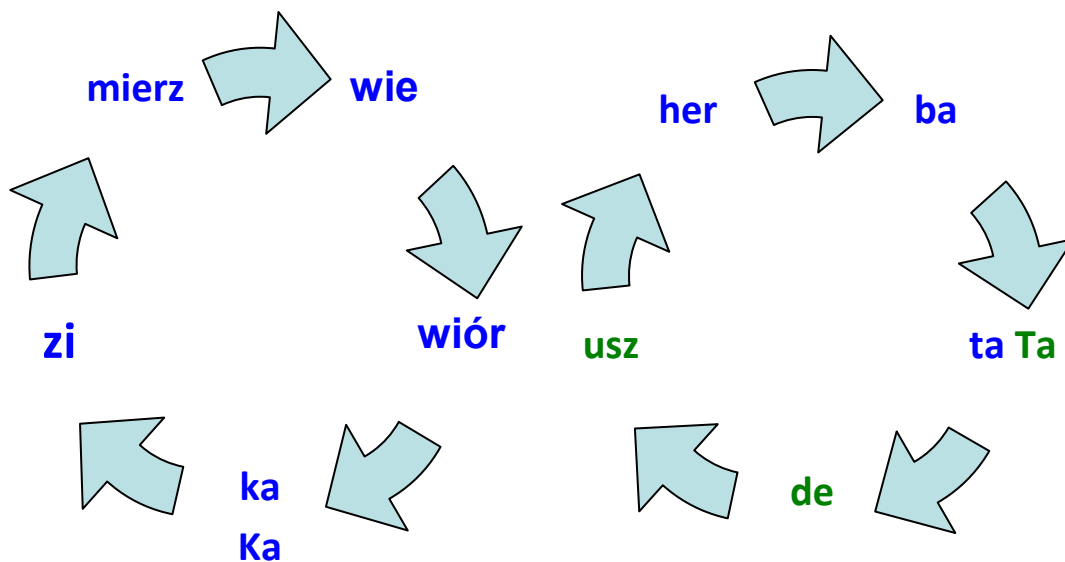
r e k J u

--	--	--	--	--

b i e t a E l ż

--	--	--	--	--	--	--	--

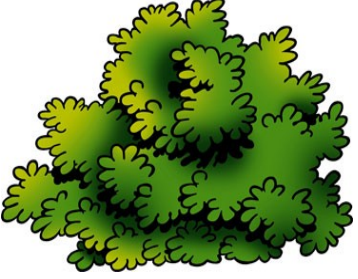

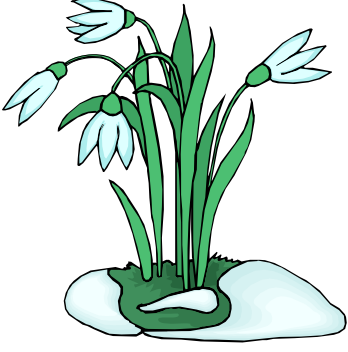
3. Napisz odczytane wyrazy z podanych sylab.

.....

.....

4. Uzupełnij poprawnie wyrazy z lukami.

 <p>wiewi...rka</p>	 <p>krok...sy</p>
 <p>je...</p>	 <p>pier...iosnek</p>
 <p>dzi...cioł</p>	 <p>d...ewo</p>
 <p>dzi...pla</p>	 <p>k...ak</p>
 <p>p...k</p>	 <p>p...ebiśnieg</p>

Dyktando 8.

Zima

Od trzydziestu lat nie było w Polsce tak dużych opadów śniegu, jak w dwa tysiące dziesiątym roku. Od stycznia każdego dnia prószył śnieg. Na północy Polski temperatura dochodziła do minus dziewiętnastu stopni.

W górach śnieg okrył wyższe i niższe szczyty. Zamknięto szlaki górskie. Turyści, którzy podróżowali autobusami do Zakopanego, czekali do pięciu godzin na odśnieżenie dróg. W małych miejscowościach na trzy lub sześć dni zamknięto szkoły podstawowe, ponieważ potworzyły się wysokie zasy śnieżne i dzieci nie mogły do nich dotrzeć.

Pod wpływem niskiej temperatury na dachach szkół i domów utworzyły się ogromne sople lodu. Z powodu ciężaru i działania słońca, pękały, spadając na ziemię.

Najwięcej radości z zimy miały dzieci, bo mogły zjeżdżać na sankach, lepić figurki śnieżne, rzucać się śnieżkami. Rodzice robili swoim pociechom zdjęcia na tle zimowego pejzażu. Wiele szkół organizowało również kuligi z pieczoną kiełbaską i ciepłą herbatką.

Słowniczek

trzydzieści, śnieg, prószy, północ, temperatura, góry, wyższe, niższe, podróż, Zakopane, sześć, trzy, ponieważ, potworzyły, ciężar, słońce, zjeżdżać, dzieci, figurki, śnieżne, rzucać, śnieżki, pejzaż, kulig, herbata, szczyt, trzy, mróz, dach, również
--

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 8

1. Z podanych sylab utwórz po dwa wyrazy.

zjeż	śnież	dzać	ki
------	-------	------	----

1. ....

2. ....

cać	ne	śnież	rzu
-----	----	-------	-----

1. ....

2. ....

szy	gó	pró	ry
-----	----	-----	----

1. ....

2. ....

gurki	ku	fi	lig
-------	----	----	-----

1. ....

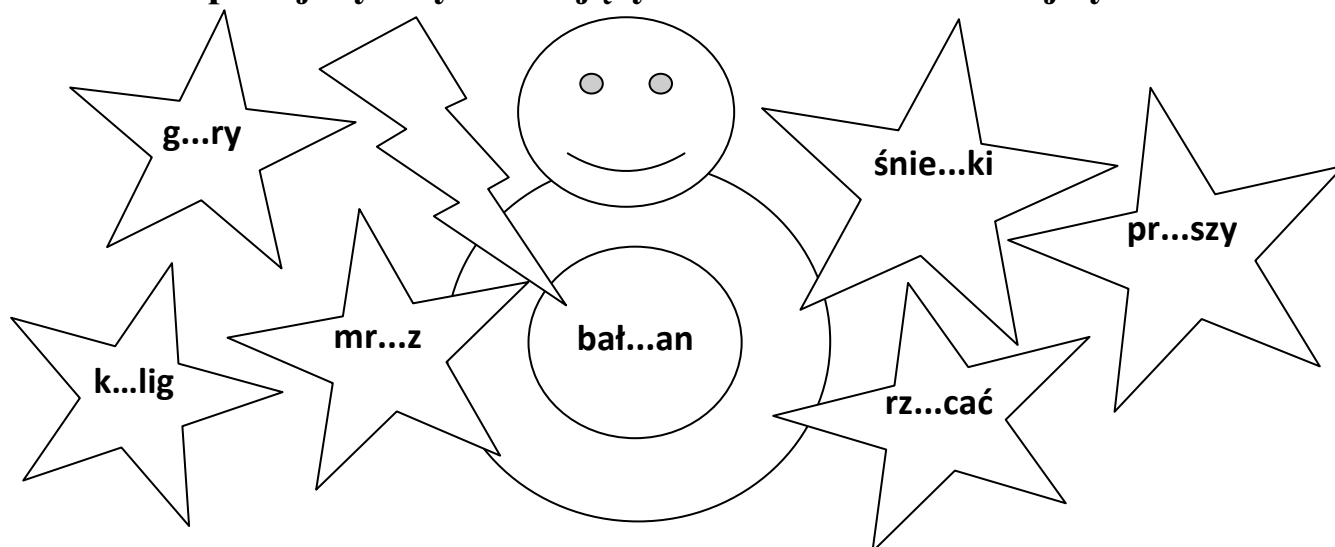
2. ....

2. Znajdź ukryte wyrazy w poziomych lub pionowych rzędach. Oznacz każdy wyraz innym kolorem.

wyższe, niższe, podróż, ponieważ, potworzyły, ciężar, zjeżdża, śnieżne, rzucać, śnieg, pejzaż, sześć, szczyt, trzy, mróz, dach, góry

a	p	w	y	ż	s	z	e	n	c
p	o	t	w	o	r	z	y	ł	y
o	n	i	ż	s	z	e	b	m	q
d	e	p	e	j	z	a	ż	y	o
r	w	e	s	w	ś	n	i	e	g
ó	a	r	z	e	n	d	a	c	h
ż	ż	z	c	c	i	ę	ż	a	r
c	t	u	z	j	e	ż	d	ż	a
e	r	c	y	d	ż	m	r	ó	z
f	z	a	t	c	n	g	ó	r	y
g	y	ć	s	z	e	ś	ć	c	e

3. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami. Pokoloruj rysunek.

Dyktando 9.

Marzenia o wakacjach

Jurek i Józef przerzucają kartki w kalendarzu. Dzisiaj jest środa, dwudziesty szósty marca. Zegar wskazuje wpół do szóstej. Do północy pozostało pięć lub sześć godzin.

Moje myśli przepełniają się marzeniami o długich zabawach na dworze, takich jak zbieranie kwiatów do ułożenia różnobarwnego bukietu. Żonkile, przebiśniegi, śnieżyce są pod ochroną. Można je obejrzyć w ogródku blisko naszej szkoły. W środku klombu dostojnie z rozłożystą koroną stoi leszczyna, która sypie żółtym pyłkiem, a lekki wietrzyk porusza gałęziami drzew. Widać też dojrzewające zboża: żyto, pszenice, jęczmień. Obraz ten wzruszył mnie i oznaczał, że niedługo nadejdzie lato. Już snuły się plany wakacyjne. Wyjazd z całą rodziną do wujka w góry. Wędrówki wyznaczonymi szlakami zawsze budziły mój zachwyty. Góral podarował mi kożuch ze skór owczych oraz haftowany obrus.

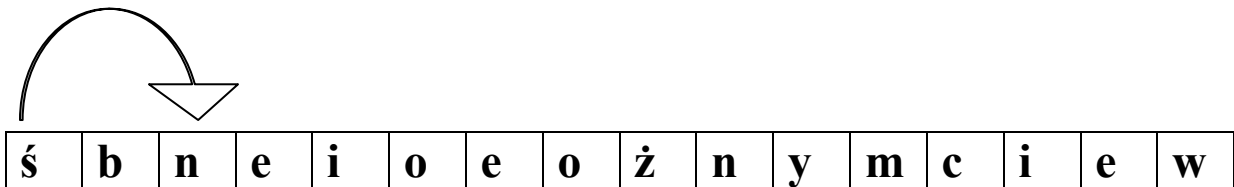
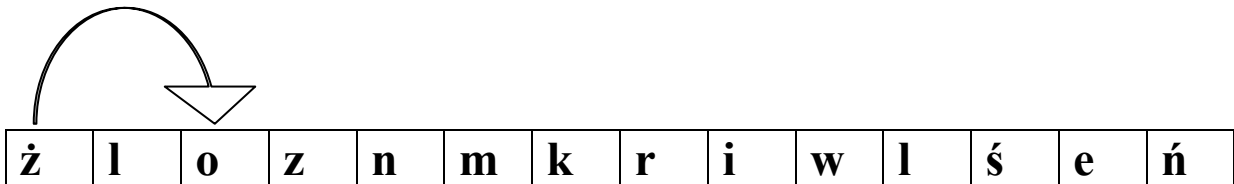
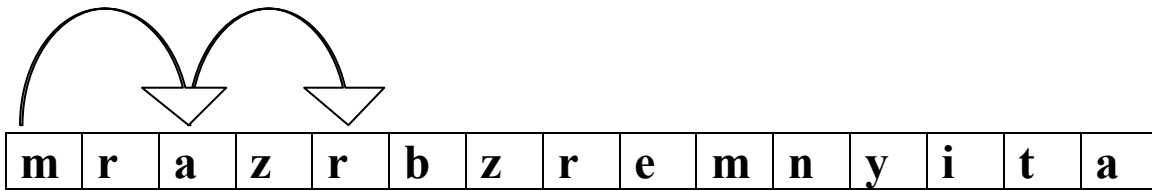
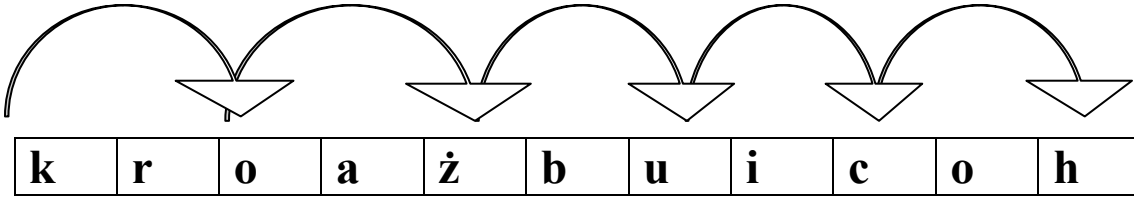
Pamiętki wakacyjne trafiły później na dno kuferka. Słyszę komendy dobiegające z kuchni, aby pościarać kurz z mebli i zrobić zakupy. Muszę pamiętać o świeżym chlebie, bułkach i placku drożdżowym. Sen pełen pięknych marzeń skończył się, czas wracać do codziennych obowiązków.

Słowniczek

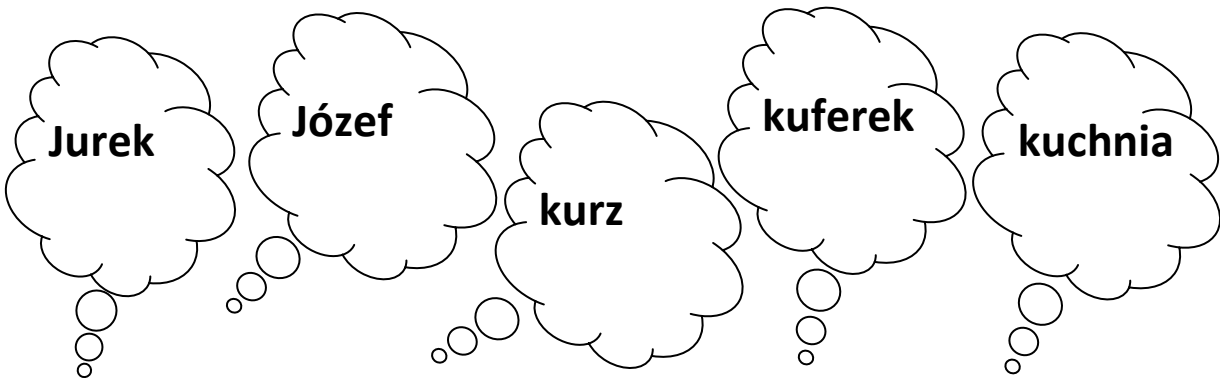
Jurek, Józef, przerzucają, kalendarz, dwudziesty szósty, wskazuje, wpół do szóstej, północ, pięć, sześć, przepełniają, marzenia, długie, dworze, kwiatów, ułożyć, różnobarwne, bukiet, żonkile, przebiśnieg, śnieżyce, obejrzyć, ogródek, klomb, rozłożyste, blisko, żółty, wietrzyk, drzewa, dojrzewa, zboże, żyto, pszenica, jęczmień, wujek, góry, wędrówki, góral, kożuch, skóry, haftowany, obrus, później, kuferka, kuchnia, kurz, zakupy, świeży, chleb, bułki, drożdżowy
--

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 9

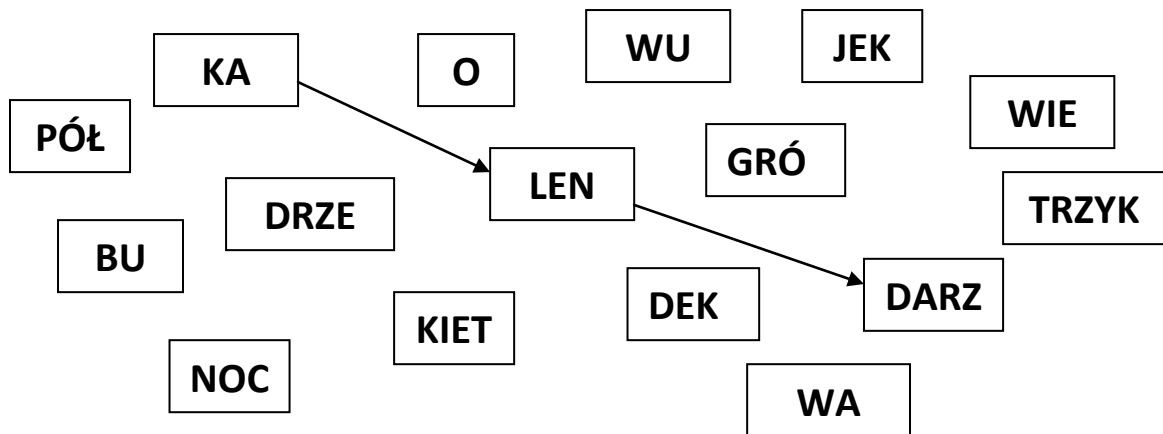
1. Przeskakując co trzecią literę odczytaj i zapisz wyrazy.

2. Ułóż wyrazy z chmurek alfabetycznie i zapisz:

3. Ułóż z sylab jak najwięcej wyrazów według wzoru i zapisz je.

.....

.....

.....

5. Do sylab z ćwiczenia nr 3 dopisz inne sylaby, tak by powstały nowe wyrazy i zapisz je:

PÓŁ	.....
NOC	.....
WIE	.....
BU	.....
KA	.....
WA	.....
O	.....
DRZE	.....

Dyktando 10.

Wycieczka w góry

Uczniowie klasy trzeciej pojedą na wycieczkę do Jeleniej Góry. Dowiedzieli się, że będą zwiedzać Szklarską Porębą i Karpacz. W Szklarskiej Porębie zobaczą Zakręt Śmierci, Muzeum Ziemi i Wodospad Szklarki.

W Karpaczu będą w Świątyni Wang i na skoczni narciarskiej Orlinek. Wyruszą na Śnieżkę, ale muszą zabrać ze sobą z domu ciepłą odzież i buty. W górach na wyższych wysokościach temperatura jest niska. Ujrzą góry w szacie zimowej. Będą podziwiać haftowane stroje górali, których twarze zahartowane są na słońcu i wietrze. Dowiedzą się, jakie korzyści daje hodowla owiec. Z czego szyje się ciepłe kożuchy i do czego służy wełna owcza. Usłyszą wiele legend o bohaterach z gór.

Zaplanowana jest także jednodniowa wycieczka do Pragi. Do miast, które nie były zniszczone podczas drugiej wojny światowej i znajduje się tam dużo zabytków. Koszt wycieczki wyniesie dziewięćset pięćdziesiąt pięć złotych.

Słowniczek

Jelenia Góra, Zakręt Śmierci, Muzeum Ziemi, Świątynia Wang, Wodospad Szklarki, Szklarska Poręba, Karpacz, Śnieżka, Praga, odzież, buty, wyższych, ujrzą, haftowane, twarze, górale, zahartowane, hodowla, kożuchy, legenda, bohaterach, dużo, dziewięćset, pięćdziesiąt pięć, górach
--

Ćwiczenia w zakresie pisowni wyrazów z dyktanda nr 10

1. Wpisz nazwy własne do diagramu i zaznacz kolorem wielkie litery:

..elenia ...óra

...zklarska

...oręba

...arpacz

...nieżka

...raga

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

2. Praca z tekstem. Odpowiedz na pytania związane z tekstem dyktanda.

- Dokąd dzieci pojedą na wycieczkę?

.....

- Co zobaczą w Szklarskiej Porębie?

.....

- Co będą zwiedzać w Karpaczu?

.....

- Co dzieci zabiorą podczas wyprawy na Śnieżkę?

.....

- Gdzie w górach jest niska temperatura?

.....

- Jakie są stroje górali?

.....

- Czego dowiedzą się od górali?

.....

- Dokąd planują jeszcze wyjechać?

.....

3. Ułóż zdania z podanymi wyrazami.

wyższe, twarze, górale, hodowla, kozuchy, legenda, bohater, pięćdziesiąt pięć

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Uzupełnij wyrazy literami oraz połącz niebieską linią wyrazy z „ch”, a zieloną z „h”.

wy...szych

...aftowane

za...artowane

ko...uchy

g...rach

...odowla

bo...atera...

twa...e

4. Wyrazy z ćwiczenia nr 4 ułóż w kolejności alfabetycznej.

.....

.....

Wierszyki, rymowanki i zagadki ortograficzne tworzone z udziałem uczniów

1. Wierszyki

1.1. O literze „ó”

***

*Problem zawsze mamy wielki,
jakie w wyraz wpisać literki,
zapamiętaj smyku mały: głowa, bo główka
i już jesteś doskonały.*

***

*W piórniku masz dwa ołówki,
trzeci też, ale krótki.*

***

*Nie zawsze pisze pięknie gęsie pióro,
ale zamień je na pierze,
a nie zrobisz błędu w swojej karierze.*

1.2. O literze „ż” i „rz”

***

*Niech Twoja główka malutka
zapamięta te krótkie słówka:
żaba, jeź, wąż, żmija,
a żółw z żalem Cię omija.*

***

*Rzodkiewka chociaż mała,
do śniadania doskonała.
Możesz schrupać ją bez chleba
i poszukaj w jej nazwie imienia,
gdy będzie taka potrzeba.*

1.3. Wierszyk „Piórnik”

***

*W moim piórniku jest przyborów bez liku.
Duża gumka do ścierania, ołówek do temperowania.
Pióro, też tam się znajduje, ale atramentu potrzebuje.
Najpiękniejsze są kredki, o czym wiecie,
bo namalują wszystko, co zapragniecie.*

1.4 Wierszyk o warzywach

***

*Kłóciły się warzywa, kto ładniej się nazywa.
Marcheweczka, choć spokojna, mówi, że będzie wojna.
Pietruszka i groch doceniając swe walory twierdzą, że bób jest chory.
Ogóreczek okrągłutki rzodkieweczce wylewa swoje smutki.
Buraczek się raduje, bo humor mu dopisuje.
Kapusta, uznaje się za wielką i cieszy się, że nie jest brukselką.*

2. Zagadki

Napisz, jakie to zwierzątko. Pomogą ci literki w nawiasach. Jeśli ułożysz je w odpowiedniej kolejności, otrzymasz rozwiązanie zagadki.

W dziuplach ma swoje mieszkanie.
Orzeszki je na obiad i śniadanie.

..... (rwkieióaw)

Kto to taki, wolno spaceruje i zawsze swojego domu pilnuje.

.....(wółż)

Kto to taki? Szybko biega i skacze, lubi marchew i sałatę

.....(rlkóik)

Nie jest krawcem, choć ma igły. Mieszka w lesie.

.....(jże)

Skacze po łące, pływa w wodzie i daje piękne koncerty.

.....(baakż)

Zimą na oknach śliczne wzory maluje.

.....(órm)

Pięknie prószy zimą. Cieszą się dzieci, bo będzie wspaniała zabawa.

..... (gśien)

Słowniczek:

1. Wyrazy zawarte w kolejnych dyktandach:

1.1. dłuższe, krótsze, zwierzęta, przyleciały, źdźbła, pąki, drzewa, podwórko, lżejsze, grzeje, termometry, piętnaście, Celsjusza, Hania, Grześ, ogródek, grządki, cebula, marchewka, rzodkiewka, Józek, Hubert, Elżbieta, wrzesień, pieniądze, pięćdziesiąt, sześć, spożywcze, podróż, wójt, wspólne, ponieważ, słońce.

1.2.: różne, popołudnia, siatkówka, wzwyż, jeżdżą, łyżwy, pięć, król, Józef, Tadeusz, Hubert, kółka, ogródek, różnobarwne, żonkile, tulipany, konwalie, hiacynty, pożywienie, przyjaciół, również, hoduje, żółwie, papuzka, króliki, chomik, żółte, rude, Elżbieta, hoduje, Hania, przedmioty, pocztówki, Justynka, pluszowe, Helenka, drużyna, harcerska, obóz, góry, górale, hale, juhasi, Grażynka, Bożenka, koleżanka, zwyciężają, muszelki, znaleźć.

1.3: śliczny, trzecia, wkrótce, obóz, trzydzieści, pięć, dwadzieścia, dziewięć, wokół, rozłożysty, dąb, różne, żółty, puszysty, zboża, żyto, jęczmień, kukurydza, Katarzyna, Grażyna, giętkie, kredki, ołówki, pachnące, gumki, cienkie, pióra, temperówki, kątomierze, Hania, zauważyć, najniższa, półka, haftowane, chusteczki, żółte, pudełka, małe, muszelki, miniaturowe, króliki, różnokolorowa, papuzka, rudy, chomik, pluszowy, gumowe, prezenty, chłopcy, kupić, już, spożywczy, herbata, słodkie, bułki, drożdżowy, warzywa, świeży, chleb, przywożone, będą, drużyna, Jurek, drużyna, harcerska, południe, kucharz, wujek, Krzysiu, który, smażyć, chrupiące, sprzęt, wójt, dużo, osób, hokej, nożna, wzwyż, marzenia, jutro, w wpół do szóstej, zbiórka.

1.4: śliczny, wkrótce, obóz, dwadzieścia, dziewięć, marzenia, uważać, pięć, sześć dobrze, różne, pszenica, pszczoła, ołówek, pióro, rzeka, rzodkiewka, gumka, chusteczki, zbiórka, ciężko, mrożona, herbatka, drożdżowe, prezent, miniaturowe, króliczki, chomik, wujek, książka, hodowla, popołudnie, wśród, grzeje, drzewa, pąki, świeże, trawka, kwiaty, rehot, żaba, słońce.

1.5.: Głobino, trzeci, rówieśnik, Afryka, zbiórka, podjęli, odzież, pieniądze, fundusze, kupić, swoim, koleżanka, książki, piórniki, ołówki, długopisy, dyrektor, Szkoły Podstawowej w Głobinie, popołudniowe, szesnaście, trzydzieści, pięć, osiemnaście, pięćdziesiąt, sześć, dyżurów, poszczególne, darów, przyborów, przyjaciele, położenie, kontynent, uczniów, wójt, Słupsk.

1.6: zbliża, trzecich, morze, chłopcy, Kraków, Zakopane, różnice, sześciu, wędrówka, Rysy, Polska, Grzebień Polski, góry, obuwie, wędrówka, kąpiel, słońce, niższe, Lębork.

1.7: Małgorzata, Kazimierz, humor, chleb, bułki, herbata, autokar, Bożenka, Hania, Tadeusz, jeż, wiewiórka, Maciek, Jurek, Józek, Elżbieta, pąki, pierwiosnek, dziupla, krokusy, przyroda, drzewa, krzewy, Michał, Hubert, Henio, dziecko, wrażenia.

1.8: trzydzieści, śnieg, prószy, północ, temperatura, góry, wyższe, niższe, podróż, Zakopane, sześć, trzy, ponieważ, potworzyły, ciężar, słońce, zjeżdżać, dzieci, figurki, śnieżne, rzucać, śnieżki, pejzaż, kulig, herbata, szczyt, trzy, mróz, dach.

1.9: Jurek, Józef, przerzucają, kalendarz, dwudziesty szósty, wskazuje, wpół do szóstej, północ, pięć, sześć, przepełniają, marzenia, długie, dworze, kwiatów, ułożyć, różnobarwne, bukiet, żonkile, przebiśnieg, śnieżyce, obejrzyć, ogródek, klomb, rozłożyste, blisko, żółty, wietrzyk, drzewa, dojrzewa, zboże, żyto, pszenica, jęczmień, wujek, góry, wędrówki, góral, kozuch, skóry, haftowany, obrus, później, kuferek, kuchnia, kurz, zakupy, świeży, chleb, bułki, drożdżowy.

1.10: Jelenia Góra, Szklarska Poręba, Zakręt Śmierci, Muzeum Ziemi, Wodospad Szklarki, Świątynia Wang, Karpacz, Śnieżka, Praga, odzież, buty, wyższych, ujrzą, haftowane, twarze, górale, zahartowane, hodowla, kozuchy, legenda, bohaterach, dużo, dziewięćset, pięćdziesiąt pięć, górach.

2. Wyrazy z określoną trudnością ortograficzną:

2.1. Wyrazy z „ó”:

krótsze, podwórko, ogródek, Józef, wójt, podróż, wspólne, różne, siatkówka, król, kółka, różnobarwne, przyjaciół, również, żółwie, króliki, żółte, obóz, góry, góral, wkrótce, wokół, różne, ołówki, temperówki, pióra, półka, żółte, różnokolorowa, szóstej, zbiórka, króliczki, osób, wśród, w wpół, dyżurów, poszczególne, darów, przyborów, piórniki, uczniów, Kraków, różnice, wędrówka, wędrówka, wiewiórka, prószy, północ, podróż, mróz, wpół do szóstej, kwiatów, ogródek, skóry, później, Jelenia Góra, wędrówki

2.2. Wyrazy z „u”:

kuferek, kurz, zakupy, kupić, bułki, kuchnia, obrus, buty, obuwanie, ujrzą, Jurek, dwudziesty przerzucają, długie, bukiet, figurki, rzucać, wujek, wskazuje, temperatura, kulig, uczniów, długopisy, popołudniowe, południe, dziupla, krokusy, fundusze, gumka, jutro, rudy, pluszowy, gumowe, miniaturowe, cebula, tulipany, Justynka, muszelki, puszysty, papużka, Krzysiu, dużo, Celsjusza, Hubert, kukurydza, chusteczki, drużyna, pudełka, malutkie, dyżurów, kucharz, rzucać, drużyna, dłuższe, zauważyć, uważać, ułożyć, kozuch

2.3. Wyrazy z „rz”:

zwierzęta, przyleciały, drzewa, grzeje, termometry, grządki, rzodkiewka, wrzesień, przyjaciół, przedmioty, trzecia, trzydzieści, kątomierze, warzywa, kucharz, przywożone, Krzysiu, marzenia, rzeka, rzodkiewka, grzeje, trzeci, trzydzieści, przyborów, przyjaciele, morze, Grzebień Polski, Małgorzata, Kazimierz, przyroda, drzewa, krzewy, trzydzieści, potworzyły, rzucać, kalendarz, dworze, obejrzeć, wietrzyk, dojrzewa, kurz, twarze

2.4. Wyrazy z „ż”:

dłuższe, lżejsze, Elżbieta, podróż, ponieważ, różne, wzwyż, jeżdżą, łyżwy, różnobarwne, żonkile, pożywienie, również, żółwie, papużka, żółte, drużyna, Grażynka, Bożenka, koleżanka, zwyciężają, rozłożysty, zboża, żyto, zauważyć, najniższa, różnokolorowa, spożywczy, drożdżowy, świeży, przywożone, smażyć, nożna, uważać, ciężko, mrożona, książka, żaba, odzież, dyżurów, położenie, zbliża, różnice, niższe, Bożenka, jeź, wrażenia, wyższe, niższe, ciężar, zjeżdżać, śnieżne, śnieżyce, pejzaż, ułożyć, kozuch, świeży, Śnieżka, dużo

2.5. Wyrazy z „h”:

Hania, Hubert, Henio, hoduje, hodowla, Helenka, hiacynty, harcerska, hale, juhasi, herbata, druh, hokej, haftowane, humor, zahartowane, bohaterach

2.6. Wyrazy z „ch”:

marchewka, chomik, chusteczki, pachnące, kucharz, chleb, chrupiące, rechot, trzecich, Michał, chłopcy, drzewach, dach, kuchnia, górach, bohaterach

2.7. Liczebniki:

trzy, trzeci, trzecich, pięć, sześć, szósty, sześciu, dziewięć, piętnaście, szesnaście, osiemnaście, dwadzieścia, trzydzieści, osiemnaście, pięćdziesiąt, dwudziesty szósty, dziewięćset, dziewięćset pięćdziesiąt pięć

2.8. Wyrazy z ubezdźwięcznieniem:

trawka, kwiaty, darów, wśród, chleb, klomb, kulig, śnieżki, swoim, już, ołówki, przyborów, słodkie, dąb, znaleźć, kredki, siatkówka, rzodkiewka, grządka, osób

2.9. Wyrazy zawierające:

- „en”: kontynent, legenda, kalendarz,
- „em”: temperówki,
- „ę”: wędrówki, podjęli, pieniądze, sprzęt, jęczmień, będą,
- „ą”: kątomierze, kąpiel, dąb, pąki,
- „on”: konwalie.
- **2.10. Wyrażenia pisane rozłącznie:** o wpół do szóstej.
- **2.11. Wyjątki ortograficzne:** pszenica, wszystko.

Literatura:

1. Baczyńska H.: *Metodyka nauczania języka polskiego w klasach I-III*, Warszawa 1985, WSiP,
2. Bandura L.: *Zagadnienia błędów uczniowskich*, Warszawa 1963,
3. Gawdzik W. *Ortografia na wesoło*, Warszawa 1971, Instytut Wydawniczy „Pax”,
4. Kapica G. *Rozrywki umysłowe w nauczaniu początkowym*, Warszawa 1990, WSiP,
5. Kapica G.: *Rozrywki umysłowe w nauczaniu początkowym*, Warszawa 1990, WSiP,
6. Lelonek M. Wróbel T.: *Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III*, Warszawa 1990, WSiP,
7. Polański E.: *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987, WSiP.

Notatki:

Notatki:

OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI w SŁUPSKU

AKREDYTACJA POMORSKIEGO KURATORA OŚWIATY DECYZJA NR 59/2005 Z DNIA 5.08.2005R.

ul. Bałtycka 29
76-200 Słupsk

Telefon 59 84-23-462
Telefaks 59 84-23-567
Internet: www.odn.slupsk.pl

e-mail: wydawnictwo@odn.slupsk.pl
e-mail: kursy@odn.slupsk.pl
e-mail: sekretariat@odn.slupsk.pl

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO